

TASTE OF

LIMMUD

הִישָׁן יִתְחַדֵּשׁ וְהַחֲדָשׁ יִתְקַדֵּשׁ

...hajasjan jitchadesj wehechadasj jtkadeesj...

...wat oud is wordt vernieuwd en wat nieuw is wordt geheiligd...

Rav Kook, de eerste opperrabbin van Israel

Igrot Haraya, Iggeret 164

Sjabbat 11 december / 4 tewet 5771
Sidra Wajigasj, Beresjiet [Genesis] 44:18-47:27
Tanach blz. 94-101
Haftara: Jechèzkél 37:15-28
Tanach blz. 1115-1116

Vertaling: Jaap Frank en Sabine Frank-Fiedler

Voor het Engelse origineel zie

www.limmud.org/publications/tasteoflimmud/5770/Vayigash

WAJIGASJ

Deze sidra bevat de volgende aflevering van de 'Josef Story'. Joseef onthult zijn ware identiteit aan zijn broers. Zij krijgen de opdracht om zich met hun vader en hun gezinnen in de regio Gosjen, in Egypte te vestigen.

[Een andere invalshoek](#)

Wajigasj – Raphael Zarum

Dr. Raphael Zarum is Chief Executive en Hoofd van de Faculteit aan de London School of Jewish Studies.

Vergis je niet, onze sidra begint met de misschien meest dramatische confrontatie van Beresjiet. Vanaf de start sudderde er een vreselijk thema in dit boek: Kajin doodde Hevel (4:8) Esav verlangde Jaäkov te doden (27:41) en Joseefs broers zinden erop hem om zeep te brengen (37:18). Broedermoord is diepgeworteld in Beresjiet, zozeer dat een midrasj zover gaat om Avram verantwoordelijk te houden voor de dood van zijn broer Haran (11:28).

Broeder die broeder ombrengt (fratricide) is in elke oude mythologie lotsbepaald, maar het eerste boek van onze Tora wil die tragedie veranderen in verzoening. Wajigasj begint daar als volgt mee: 'Toen benaderde Jehoeda Joseef...' (44:18). In de voorafgaande hoofdstukken maakten beide mannen levensbepalende veranderingen door. Joseef leerde zijn dromen ten goede te beheersen (41:34) en er de Goddelijke oorsprong ervan te herkennen (41:6). Jehoeda heeft geleerd echte verantwoordelijkheid voor zijn keuzes (38:26) en voor zijn familie te nemen (43:9).

De sidra van de afgelopen week, Mikéts, besloot met een schokkende *suspense-story*. Joseef zegt -en de ironie druipt er vanaf- dat alleen degene die werkelijk zijn beker had gestolen achter moest blijven en dat het de rest van zijn broers vrij stond 'in vrede naar hun vader te vertrekken' (44:17). Alsof Jaäkov, zelfs als Benjamin was teruggekomen ooit weer de oude zou worden. Alsof er in dat gezin ooit weer vrede zou zijn! Als, als, als.....

En dus gaat Jehoeda de krachtmeting met Joseef aan en voert een theatrale, 17-verzen durende monoloog op. Het is vijf voor twaalf en de spanning is te snijden als de broers proberen elkaars blik te weerstaan. In de midrasj (Beresjiet Rabba 93:6-9) is dit een heftige confrontatie van epische proportie. Jehoeda dreigt om heel Egypte in bloed te dopen. Als reactie brengt Joseef zijn zoon Menasjè ertoe Jehoeda fysiek te intimideren. Als Jehoeda's geschreeuw en stampij in heel Egypte te horen zijn, houdt Joseef het niet langer vol en onthult hij zijn ware identiteit (45:3).

En wat gebeurt er dan?

Er is verzoening, er is vertrouwelijkheid en er is sprake van een toekomst. Woorden schoten tekort bij de allereerste broers wat tot broedermoord leidde. Maar hier, in Wajigasj laten woorden het niet afweten. Het lukt alle partijen open en eerlijk en pijnlijk uiting te geven aan hun intense emoties.

Ondanks alles vinden ze een manier om zich te verzoenen.

Een andere invalshoek - Abi Dauber-Sterne

Abi Dauber-Sterne is hoofd van het Mandel Jerusalem Fellows program aan het Mandel Leiderschaps Institute. Voordat ze naar Israel verhuisde in 2007 werkte ze als mede-oprichtster van Limmud N.Y

Waarom zijn wij Joden (*Jehoedim*) vernoemd naar Jehoeda? Jehoeda, die zijn broer Joseef verkocht; Jehoeda die een onwettige relatie had met de hoer Tamar.

Elk van deze extreme daden werd gevolgd door zwaarwegende signalen van berouw.

Wanneer Jehoeda de ware identiteit van Tamar ontdekt, roept hij uit: *Tsad'ka mimeni* -'zij is rechtschapener dan ik!' Als Jehoeda Joseef ontmoet in Egypte, tonen de woorden *Wajigasj elav Jehoeda* - Jehoeda deed een stap naar voren (44:18) - diens bereidheid aan om zijn nek uit te steken. Jehoeda's bereidheid om echt verantwoordelijkheid te nemen voor zijn daden moge model staan voor de manier waarop wij als Joden in het leven staan.